

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

Ο κ. Πανσανίας Τζουμχουριέτογλου, πρόσφυξ αδελφός εκ Νεοκαισαρείας, εγκατεστημένος στην Κοκκινιά, περνούσε τις ημέρες του διαβάζοντας όλες τις αθηναϊκές εφημερίδες. Παρακολουθούσε τα άναγνώματά τους, ήξερε όλες τις λεπτομέρειες της ζωής και όλες τις ιδιοτροπίες και τα καριότσια των άστερων του Κινηματογράφου, πήγαινε κάθε Κυριακή στην εκκλησία, έπαιρνε πρώτος αντίθερο από του παπα το χέρι, ρουφούσε κάθε Σάββατο βράδυ τὸ ναρ-γιλέ του, τσέπωνε ταχτικά τις άποημώσεις του και ή ζητούσε, τέλος, νάβρη και μιά νύφη.

Στεκόταν έξω απ' τούς Κινηματογράφους και κτύταζε τις ρεκλάμες.

Νύφη όμως δεν τὸν ήθελε καμιά. Και ήσαν μὲν αρκετές ή κτερασμένες τήν ήλικία γυναίκες στο συνοικισμό και ήπηρε άκόμα και φριτανάκιων πλήθος. Άλλά τις μὲν υπερόριμες δεν τις ήθελε ο Τζουμχουριέτογλου, τὰ δὲ φριτανάκια, ούτε αὐτὸς τολμούσε νὰ τὰ προσεγγίσει, ούτε κ' αὐτὰ καταδεχόντουσαν νὰ τὸν κτυτάξουν...

Έτσι κ' αὐτὸς ζούσε μόνος του, έχοντας ὡς μόνη συντροφιά τή σκόλα του 'Ανατολούς, ή όποία τὸν θύμιζε μὲ τ' όνομά της τή μακρυνή κ' άτυχη πατρίδα του. Πρὸς τή σκόλα του αὐτὴ είχε στρέψει όλη τή στοργή του, γιατί ήταν τὸ μόνο ζωντανό πού τὸν άγάπησε ἐπὶ τῆς γῆς μὲ εὐλαβία.

Εὐγνωμόνῳ λοιπὸν ὁ κ. Πανσανίας Τζουμχουριέτογλου, κουβαλούσε κάθε βράδυ, μετὰ τὸ δείπνο, στην 'Ανατολούς ἀπ' τὸ φρεστωρᾶν, δεμένα ἐπιμελῶς και καλλιτεχνικῶς, κόκκαλα, άποφάγια, ξεροκόμματα και λειχονδιές, τὰ όποια είχε δώσει ἐντολή νὰ τὸν φυλάνε.

Καμιά φορά, γυρίζοντας μετὰ τὸ φαγητὸ στο σπίτι του, στεκόταν έξω απ' τούς Κινηματογράφους και κτύταζε τις ἐκτεθειμένες, κάτω ἀπ' τὸ άπλετο φῶς τῶν λαμπριων, ρεκλάμες.

Κι' ἂν παιζόταν καμιά ταινία παθητικῶς ἐρωτικῆ — ὁ κ. Τζουμχουριέτογλου είχε τήν ιδέα πῶς εἶνε και ρωμαντικῶς — ή ἂν πρωταγωνιστοῦσε στο ἔργο καμιά ἀπό τις άγαπημένες του... κάστερες, ὅπως ή διάσημος Σουφού-Κλεμέ ή ή όνομαστή Καρά-Καχπέ, ἔμπαινε κ' αὐτὸς μέσα, ἄφινε τὸ δέμα του στο διπλανό καθίσμα και ἀπολάμβανε τὸ ἔργο.

Ὡ, πῶς ὁ βουδῶς Κινηματογράφος μιλούσε στην ἔρημή του τήν καρδιά!... Ἐνόμιζε ὅτι όλα ἐκείνα τὰ μειδιάματα και τὰ φιλιὰ ἀπενθύνοντο σ' αὐτὸν και μόνον, μέσα στο σκότος, ὅπου δεν φαινότουσαν οἱ ἄλλοι θεαταί. Μὲ λαχτάρα παρακολουθούσε όλα ἐκείνα τὰ γυμνάματα, τὰ ἐρωτικά λιγώματα, τὰ ἡδυπατῆ ἐρωτοπαίχνιδα...

Θεέ μου! Συνεκινεῖτο βαθύτατα κ' ὅταν ἔβγαυε στο δρόμο, μετὰ τήν παράστασι, τρέκλιζε σάν μεθυσμένος, μεθυσμένος ἀπὸ ἔρωτα.

Κρατώντας ὑπὸ μάλης τὸ δέμα τῆς 'Ανατολούς', γύριζε στην κρῶα κάμαρά του, πού ήταν ἄδεια, σιωπηλή κ' ἔρημη...

Ἐκεῖ τρεβόταν ἄπάνω του και γρούλιζε ή φτωχή 'Ανατολούς, ὡς πού ν' ἀνοίξει κ' ὁ δικός της ὁ Παράδεισος, τὸ δέμα δηλαδή μὲ τὰ κόκκαλα και τ' άποφάγια...

Ἐνα βράδυ, μόλις κἀθισε στον Κινηματογράφο ὁ Τζουμχουριέτογλου κ' ἀπύθεσε πλάι του τὸ δέμα τῆς σκόλας του, ἕνα σύννεφο εὐωδιῶν και λευκῶν γουναρικῶν τὸν κατέκλυσε. Ἦταν μιὰ ὄφραια και καλοντυμένη δεσποινίς, ή όποία κἀθισε στο διπλανό του καθίσμα κ' ἔσκυψε γιά νὰ δῆ τήν ταινία ἀνετώτερα. Μὲ τὸ σκῆψμό της ὁμως ἄγγιξε πάνω στον εὐφλεκτο κ. Πανσανία. Μιά μοσχαναπνοή τὸν ἐχάιδεψε τότε ὡς τὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς του, τὸν ἄναψε, τὸν συνετάραξε...

Κι' ὅταν ἔγινε διάλειμμα και τὰ ἡλεκτρικὰ ἐφώτισαν τὰς πάσας και τὸς πάντας, ὁ Τζουμχουριέτογλου λοξοκύταξε τή γείτονα του. Είχε ἕνα προσωπάκι ὀλοκόκινο, διῶ ὄφραια μάτια ἄστραφτερά, μιὰ νεανικότητα πολλὰ ἰσοχομένη και διῶ χεῖλη πού ήσαν σάν ἄ-

Πρόσφυξ αδελφός εκ Νεοκαισαρείας.

ναμμένο κάρβουνο. Ὅταν ξανάσβυσε πάλι τὸ φῶς, γιά νὰ ξαναρχισῆ ή ταινία, ὁ κ. Τζουμχουριέτογλου ἔσκυψε πρὸς τή γείτονα του, ἴσως γιά νὰ δῆ κ' αὐτὸς καλύτερα, και ή μοιραία ἔπαφῆ ἐπῆλθεν, ή προστοθή ἐγένετο, ή ἀφανῆς φλόξ ἐφρόντωσε στα διῶ σώματα και ή 'ἔλξις' τοῦ Οὐγγῶ ἐπαλήθευε γιά μιὰ φορά ἄκόμα...

Γιά τὸν Τζουμχουριέτογλου ὅλα παιὰ στριφογύριζαν, φῶτα, ταινία, Κινηματογράφος, θεωρεία, θεαταί, ἔχοντας ὡς κέντρον ἕνα τριανταφυλλένιο προσωπάκι, τὸ προσωπάκι ἐκείνης. Δὲν κρατήθηκε λοιπὸν πλέον και τῆς ψιθύρισε:

- Πότε;
- Ἄποψε, ἀπάντησε σιγανὰ ἐκείνη.
- Πού;
- Στο σπίτι μου! Ὅδὸς Ἄκομηνάτου, ἀριθμὸς 7.
- Καί ποῖαν ὥρα;
- Στις ἔντεκα, ἀκριβῶς.
- Σύνθημα;
- Σπρώξε τήν πόρτα, θὰ εἶνε ἀνοικτή!...

Ὁ κ. Πανσανίας χτύπησε δυνατὰ και παρατεταμένα.

— Καί ἂν μᾶς δοῦν;

— Εἶμαι ἀπόψε μόνη!... Ἡ αἰθουσα ήταν κατασκότεινη. Εὐλογημένο σκοτάδι!... Δοξασμένο τοῦ Θεοῦ τ' όνομα πού σ' ἔφερε στον κόσμο!

— Μήπως μᾶς δοῦνε οἱ γείτόνοι; τῆς ξαναπεθύρισε ὁ κ. Πανσανίας.

- Εἶνε ὁ δρόμος σκοτεινός!
- Σκότος! Σκοτεινός! Τὸ σκότος, ὁ μέγας τῶν ἐρωτευμένων ἰποστηρικτῆς.
- Σκότος θεῖον!...
- Σκότος... ἰλαρόν!... Τοῦ ἦθε γιά μιὰ στιγμή νὰ ψάλλῃ. Μήπως δὲν κανοναρχούσε ἄλλοτε στο νῶδ τῆς Νεοκαισαρείας;

Ἐαφνικὰ, μετὰ τὸ δεύτερο διάλειμμα, ἐκείνη σημάδθηκε νὰ φύγῃ.

- Μά, γιατί φεύγετε ἔτσι ἔξαφνα; τῆ ρώτησε.
- Λησμονῆσα πῶς ἔπρετα νὰ περάσω ἀπὸ τή θεία.
- Δὲν κἀθεσαι ἄκόμα μιὰ στιγμή!
- Ἄδύνατον.
- Σὲ ἱκετεύω!...
- Ὁρεβουάρ, σὲ λίγο!...
- Ἄντιο.
- Μισοῦ! (φίλημα ἐναέριον).
- Μισοῦ, μισοῦ, μισοῦ!... (Κι' αὐτὰ ἐναέρια). Μπατασινη κουζούμ... Λουκουμ κινπί!...

Ὅταν σημάδθηκε νὰ φύγῃ ὁ Πανσανίας, θὰ ήταν δέκα και μισή. Είχε καιρὸ γιά νὰ πάη στην ὁδὸν Ἄκομηνάτου. Ἐπὶ τέλος, ἔπαιρνε κ' ἕνα ταξί ἐν ἀνάγκη. Κτύταξε πλάι του γιά τῆς 'Ανατολούς' τὸ δέμα, ἄλλά αὐτὸ δὲν ήταν στή θέσι του. Δὲν κἀθηκε ὁμως νὰ τὸ ζητήσει. Πού νὰ περιμένη ὡς νὰ ξαναπάη τὸ φῶς!... Ἦταν ή πρώτη του ἄστοργια αὐτῆ πρὸς τὸ φτωχὸ τετραπόδο, ή πρώτη νύχτα πού θὰ ἔμεινε νησικιὰ ή σύντροφος τῆς μοναξιάς του και τῆς ἀσκητίας του!

Ἄλλά ποιὸς ἔχει καιρὸ τώρα νὰ ψάχνῃ γιά ἕνα δέμα μὲ κόκκαλα κ' άποφάγια, ή κ' ἂν τὸν ἔχει τὸν καιρὸ, ποιὸς τρελλάθηκε νὰ τὸν χάνῃ γιά τέτοια μικροπράγματα;...

— Ταξί! Ὅδὸς Ἄκομηνάτου, γρήγορα!

Γιά καλὸ και γιά κακό, στάθηκε στην ἄκρη τοῦ δρόμου. Ἐκεῖ ἕπηρε ἕνα ἡλεκτρικὸ φανάρι, στο βάθος ὁμως τοῦ δρόμου σκοτάδι βαθὸ ἔβασίλευε. Σκοτάδι, εἴπαμε, εὐλογημένο, σκοτάδι τοῦ Θεοῦ!... Σκότος προστατευτικόν... Σκοτάδι τὸ νημφαγωγόν! — Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, πού σκέφθηκες νὰ σκεπάσης μ' αὐτὸ τή γῆ, ψιθύρισε ὁ κ. Πανσανίας. Δεξιά ήσαν οἱ περιττοὶ ἀριθμοί. Τὸ 7 θὰ εἶνε ἄ-

Μισοῦ!... Μισοῦ!... Μισοῦ!...

σφαλώς σ' εκείνη εκεί την πόρτα, σκέφτηκε ο κ. Πανσανίας. 'Απόνω στο παράθυρο ένα ήμιφως τριανταφυλλί θαμπόφωγε...

'Ο κ. Πανσανίας έσπρωξε την πόρτα. 'Αλλά ή πόρτα ήταν κλειστή. — Μην κάνω λάθος! μουρούρισε.

Κι' ενύτταζε τον άριθμό. Διεκρίνετο καλά: «Τ». 'Εκύτταζε το δίπλανο «9» και το άλλο στο πλάι «5»...

Μόλις άγγιξε το ηλεκτρικό κουδούνι, ένα κουδούνισμα άκούστηκε μέσα, πολύ-πολύ βαθεία. Μά τίποτε ώστόσο. 'Η πόρτα δέν άνοιξε...

Εναχτύπησε. 'Ο ήχος άκούστηκε πολύ ζωηρός. Μά και πάλι ήσυχία.

'Ο κ. Πανσανίας χτύπησε τώρα δυνατά και παρατεταμένα, γεμίτος θυμό, σάν νά ήθελε νά λιώσει τ' κουδούνι με τ' δάχτυλό του. 'Αξαφρα τ' παράθυρο άπάνω έτριξε και μέσα στο τριανταφυλλένιο φώς φάνηκε τ' άγαπητό προσώπιό 'Εκείνης, σάν νά έπρόβαλλε από τ' άνοιγμα τών ούρανών.

— Ποιός είνε; — 'Εγώ είμαι, τζοβαίρι μου! — Ποιός είσαι σύ; — 'Ο γιανουκλούς τού Κινηματογράφου... — 'Α, έσύ είσαι, βρωμάρη!... Στάσου μια στιγμή...

Θεέ μου!... 'Ο κ. Τζουμχουριέτογλου πάει νά λιώσει από εύτυχία!... — Νά, πάρε!... Ήσανάκούστηκε ή φωνή από πάνω.

Και τού ήρθε στά μούτρα τ' δέμα με τ' κόκαλα τής «'Ανατολούς»!

'Η παρθενική Παξιμαδιά τ' είχε συνφρώσει στον Κινηματογράφο, νομίζοντας, από τ' θαυμάσιο του κακετάριασμα, ότι ο γείτονας τής, ο «λεγάμενος», θά είχε τυλιγμένα εκεί μέσα πράγματα άξιας, ποιός ξέρει, ποιά ακριβά και τιμαληφή είδη πολυτελείας!

'Ανυπομονούσε μόλις έφυγε άπ' τ' σινεμά, πότε νά φτάσει σπίτι τής και νά τ' άνοίξει. 'Αμα είδε όμως τί είχε μέσα, περιμένε τόν «λεγάμενο» και τού τ' πέταξε κατάμουτρα: — Βρωμάρη!...

'Ο κ. Τζουμχουριέτογλου γύρισε σπίτι του πικραμένος...

'Ολοι ένήστεψαν αυτή τή νύχτα και ίδίως ή «'Ανατολούς». 'Αλλά και ή μόνη που έδικαιώθηκε τή νύχτα αυτή, ήταν και πάλιν ή «'Ανατολούς»!...

'Ο "Εντγκαρ Ουάλλας στο γραφείο του.

ΟΙ ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΕΝΤΓΚΑΡ ΟΥΑΛΛΑΣ

'Ο Ουάλλας... μάγειρος! 'Η ναυτία τής τρικυμίας και ή άηδία τών φαγητών. Στο στρατό. Μία συμβουλή τού Κίπλιγκ. 'Ο Ουάλλας... καντσονεττίστας! 'Ο Ουάλλας πολεμικός άνταποκριτής. Μία τεραστία δημοσιογραφική έπιτυχία. Τ' κόλλο τού Ουάλλας. Τά μυθιστορήματα του. 'Η ταχυγραφία του κτλ. κτλ.

Στά Λονδρέζικα φύλλα δημοσιεύονται άπειρα άνέκδοτα, σχετικά με τή ζωή, τή δράση και τ' έργο του εσχάτως άποθανόντος διασήμου 'Αγγλου άστυνομικού μυθιστοριογράφου "Εντγκαρ Ουάλλας. 'Από αυτά μεταφράζουμε χάριν τών άναγνωστών μας τ' άπέν χαρακτηριστικά:

'Ο Ουάλλας, στη νεότητά του, είχε προσληφθεί ώς... μάγειρος σ' ένα άτιμόλοιο! Ούτε μαγειρική όμως ήξερε, ούτε μπορούσε νά ύποφέρει τ' κούνημα τού βατοριού. Φαντάζεστε λοιπόν πόσον ύπέφερε από τή ναυτία...

— Δέν μπορώ όμως νά πώ με βεβαιότητα, έλεγε όταν διηγείτο καμιά φορά τήν περιπέτεια του αυτή, άν ή ναυτία μου ώφειλετο στο κούνημα τού βατοριού ή... στα φαγητά που μαγειρεύα.

Στ' τέλος ο Ουάλλας, βαρνευστημένος από όσα ύπέφερε και άηδιασμένος από τ' άφαγητά του, εγκατέλειψε τ' βατόρι και τήν κούζινα του και κατατάχτηκε στρατιώτης.

— 'Η στρατιωτική ζωή, σνήθηζε νά λέη ο Ουάλλας, μ' έμαθε νά πειθαρχώ τ' νεύρα μου και νά σέβωμαι τόν έαυτό μου!...

Τ' σύνταγμα, στο όποιο ύπηρετούσε ο Ουάλλας, μεταστάθμωσε κάποτε στη Νότιο 'Αμερική. 'Εκει, ο δαμόνιος μυθιστοριογράφος γνωρίστηκε με τόν έξ ίσου περίφημο "Αγγλο συγγραφέα Ρύντναρ Κίπλιγκ.

— Δέν είσαι καμωμένος, τού ελε το Κίπλιγκ, ούτε γιά ναύτης, ούτε γιά μάγειρος, ούτε γιά στρατιώτης. "Αν έβλεις νά μ' άκούσης, παράτα τ' όλα αυτά και γίνε... κα-σονεττίστας! 'Από τ' ύφος σου καταλαβαίνω ότι είσαι φτιαγμένος γιά νά διασκεδάσης τόν κόσμο!

'Ο Ουάλλας άκολούθησε τή συμβουλή τού διασήμου συγγραφέως. Κι' έγραψε μία καντσονέττα, ή όποία δέν άγρησε νά κάνη «φουρόρε» σ' όλο τόν κόσμο!...

Τήν έποχή τού Νοτιοαφρικανικού πολέμου, ο Ουάλλας, από καντσονεττίστας άποφάσισε νά γίνη δημοσιογράφος. 'Η πρώτες άνταποκρίσεις που έστειλε στις άγγλικές έφημερίδες, ένινησαν τόσο τ' ενδιαφέρον τού κοινού, ώστε τ' «Ντάιλυ Μάϊηλ», μιά από τίς μεγαλειότερες έφημερίδες τού Λονδίνου, τόν προσέλαβε άμέσως με συμβόλαιο, ώς... ισόβιο συντάκτη τής!

'Η μεγαλειότερη δημοσιογραφική έπιτυχία τού Ουάλλας ήταν ή άναγγελία στην έφημερίδα του τής λήξεως τού νοτιοαφρικανικού πολέμου, δυό μέρες πριν φτάσει ή πληροφορία αυτή στις άλλες άγγλικές έφημερίδες!

Γιά νά κατορθώσει νά μάθει τήν είδηση αυτή, ο Ουάλλας είχε καταφύγει στο έξης τέγνασμα: Στο δωμάτιο, όπου έπρόκειτο νά ύπογραφή ή άνακοχή, είχε τοποθετήσει ως φουρόρε ένας παλαιός του συμπολεμιστής. 'Ο Ουάλλας τόν έπεισε, τήν ώρα που ό αντίπρόσωποι θά ύπόγραφαν τ' έγγραφο τής άνακοχής, νά τού κάνη ένα ώρισμένο σινάλιο με τ' μαντίλι του, άπ' τ' παράθυρο.

'Ετσι έμαθε τήν τόσο σπουδαία είδηση και τήν τηλεγράφησε στο «Ντάιλυ Μάϊηλ», τ' όποιο έγκυλοφόρησε τήν ήμέρα αυτή σε τέσσερες εκδόσεις.

'Όταν τελείωσε ο πόλεμος, ο Ουάλλας έπεδόθη στη μυθιστοριογραφία. Τ'ό πρώτο του μυθιστόρημα, «Οι Τέσσερες», έγκυλοφόρησε σε χιλιάδες άντιτύπων.

'Ο Ουάλλας έγραψε έν όλο 150 μυθιστορήματα, 300 διηγήματα, 23 θεατρικά έργα, 25 σεναρία και πολλές χιλιάδες χρονογραφήματα.

Τόν περασμένο Σεπτέμβριο εκάλεσαν τόν Ουάλλας στο Χόλλυγουντ και τού προσέφεραν 4,000 δολάρια μισθό τή βδομάδα, μόνο και μόνο γιά νά δίνη τίς συμβουλές του!...

Μόλις έφτασε στο Χόλλυγουντ, ο δαμόνιος συγγραφέως ένεντυέσθη μέσα σε μιά μέρα τις ύποθέσεις τριών σεναριών, τ' όποια έγραψε άμέσως και τ' ύπέβαλε πρ'ός έγκριση στο στούντιο που τόν είχε καλέσει...

'Ετοίμαζε δέ και τέταρτο σενάριο, αλλά δέν πρόφτασε νά τ' τελειώσει. 'Ο θάνατος τόν πήρε ξαφνικά...

Πέθανε με τ' χαμόγελο στα χείλη...

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΠΡΟ΄ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΙ

Οι χειρουργοί τής έποχής μας θά πιστεύουν ίσως ότι ή έγχειρήσεις που γίνονται στο κεφάλι γιά νά θεραπευθή ένα άπόστημα, ή γιά νά βγη τ' πύο που έχει συγκεντρωθεί εκεί, είνε επίνουσις τών νεότερων χρόνων. Και όμως, τέτοιες έγχειρήσεις έκαμαν και οι 'Εσκιμώοι χίλια χρόνια πρ'ό Χριστού.

Μιά επιστημονική άποστολή, ή όποία ένήργησε τελευταία άνασκαφές στην 'Αμερικανική Κολομβία, βρήκε εκεί, μεταξύ τών άλλων, και ένα άνθρώπινο κρανίο, τ' όποιο, κατά τούς παλαιοντολόγους, είνε ήλικίας 3,000 τουλάχιστον έτών. 'Η δισκευή του μοιάζει, και στις έλάχιστες ακόμα λεπτομέρειες, με τ' κρανία τών συγχρόνων 'Εσκιμώων, πράγμα που φανερώνει ότι ή φυλή αυτή, στους προϊστορικούς χρόνους, κατοικούσε στην Κεντρική 'Αφρική και άργότερα, άγνωστον γιά ποιό λόγο, μετανάστευσε πρ'ό τ' βόρεια μέρη και εγκαταστάθηκε κοντά στον Πόλο. Στο κρανίο λοιπόν αυτό, κοντά στον κρόταφο, ύπάρχει μιά τρύπα, καμωμένη με αλχημικό όργανο και έντελώς όμοια μ' εκείνης που άνοίγουν οι σημερινοί χειρουργοί στις περιπτώσεις άποστημάτων. Φαίνεται ότι πρόκειται περί έγχειρήσεως που έγινε από γιατρό τής προϊστορικής εκείνης έποχής, επειδή δέ γύρω από τ' έξωτερικό περιθώριό τής τρύπας αυτής έχει αναπτυχθεί καινούργιο κόκαλο, οι παλαιότεροι λόγοι συμπεραίνουν ότι ή έγχειρήσις επέτυχε κι' ο κάτοχος τού κρανίου έζησε άρκετά χρόνια ύστερα' άπ' αυτήν.

Ουδέν, λοιπόν, καινόν υπό τόν ήλιον!...

